

rammestyring, se Vagn Rud Nielsen i Dansk Miljøret (citeret som D.M.) bd. 2 s. 23ff. Se endvidere Bent Christensen i bd. 1 s. 60 ff og 101 ff samt Bendt Andersen bd. 2 s. 32 ff. Om styring gennem overordnet planlægning se også Johan Garde og David Rehling i Danske Kommuner 1981 nr. 17 s. 16 ff (»Bindende« planer i miljøretten) og i Juristen & Økonomen 1981 s. 317 f. Om planer inden for miljøbeskyttelsen se Claus Tønnesen i D.M. bd. 3 s. 44 ff. Se også Preben Espersen: Planlægning og styring i den offentlige forvaltning (1980) s. 108 f om styringsmidler.

1.3. En fastlæggelse af rammer gennem overordnede planer kan naturligvis kombineres med meget forskelligartede former for tilrettelæggelse af den pågældende lovgivnings administration. Når talen er om kommuneplanloven, vil ordet rammestyring betyde *denne* lovs overordnede styring gennem planer, jfr. foran. Men man kan også tale om rammestyring inden for *f.eks. råstofloven*, hvor ministeren gennem regionplanlovens og råstoflovens plansystemer binder ikke alene amtskommunernes administration (1. instansen), men også klagemyndighederne (Fredningsstyrelsen og Miljøankenævnet). Man har vel – modsat hvad der er tilfældet efter kommuneplanloven – bibeholdt en traditionel klageordning med fuld efterprøvelse, men således at skønnet skal holde sig inden for planerne. Myndighederne må kun handle inden for de afstukne rammer, hvilket har muliggjort det eller lettet det for ministeren at lægge klagebehandlingen væk fra departementet. Lignende betragtninger kan anlægges i forhold til by- og landzoneloven.

Også miljøbeskyttelsesloven kender i dag rammestyring: Når amtskommunens planer, f.eks. recipientkvalitetsplanerne, er optaget i regionplanerne, er de ikke længere kun vejledende, men bindende for både 1. instansen og klagemyndighederne (miljøbeskyttelseslovens § 62, Claus Tønnesen i D.M. bd. 3 s. 45-46).

Ofte vil ordet rammestyring – som opstået inden for den generelle planlovgivning – dog nok vække associationer i retning af tilrettelæggelse af en decentralisering, hvorved det tilstræbes at undgå enkeltstatsbehandling i de overordnede instanser, både i form af konkrete sager og som indblanding i de for borgerne umiddelbart bindende planer. Ramme-

styring vil da indebære kompetenceflytning og/eller klagebegrænsning.

Det er ikke tanken her at gå dybere i, hvad man kunne kalde rammestyringens generelle teori inden for den fysiske planlægning. I stedet forsøges en jordnær analyse af lovforslagets bestemmelser om spildevandsplaner som et eksempel på rammestyring (miljøbeskyttelseslovens § 21).

1.4. *Artiklens indhold i hovedtræk.* I afsn. 2 skildres miljøbeskyttelseslovens ordning på spildevandsområdet i dag helt kortfattet. I afsn. 3 nævnes, hvad ændringerne skal gå ud på, og i afsn. 4 påvises det, at begrundelsen i lovforslagets bemærkninger ikke kan siges at være dækkende. I afsn. 5-6 ses særligt på, om henvisningen til kommuneplanlovens model for rammestyring er korrekt, og om lovforslaget er konsekvent i sin jævnføring med denne lov. Afsn. 7 belyser en foreslået nydannelse inden for recipientkvalitetsplanlægningen.

I afsn. 8 gås nærmere ind på, hvordan den nuværende lov har virket som styringsmiddel, og der gives nogle gæt på de virkelige årsager til lovforslaget. Afsnit 9-10 indeholder sammenfattende bemærkninger.

Man burde kunne finde svar på i al fald en række af de spørgsmål, som artiklen stiller i afsnit 4 ff i bemærkningerne til lovforslaget, men disse er næsten helt tomme. Deraf forsøget på en analyse i denne artikel.

Det forsøges at holde følgende tråde fast frem gennem artiklen: Hvad går den foreslåede rammestyring ud på, hvilken magt og hvilket ansvar flyttes der herigennem rundt på, og hører rammestyring inden for den generelle sammenfattende planlovgivning og inden for de enkelte sektorer overhovedet logisk set sammen? I hvilket omfang kan kommuneplanlovens ordning legitimere uden for denne lovs eget område?

Kommuner betyder i det flg. primærkommuner. Amsråd indbefatter *Hovedstadsrådet*. Mbl betyder miljøbeskyttelsesloven, l. nr. 372 af 13.6.73 (i kraft 1.10.74), nu lovbkg. nr. 345 af 25.6.81. *Lands- og regionplanloven* er samtidig med mbl. l. nr. 375 af 13.6.73, nu lovbkg. nr. 95 af 4.3.80. Loven om regionplanl. i hovedstadsområdet omtales ikke. L. om kommuneplanlægning nr. 287 af 26.6.75 trådte i kraft 1.2.77.

Kritikken i denne artikel er beslægtet med Aage Spang-Hanssens »Lovgivningens grundlag« i